

Jméno:

1	2	3	4	5	6	Celkem

P 2. písemka pro pokročilé ze semináře z matematiky II, květen 2012

Max. počet bodů 24

1. Nechť $\varphi : U \rightarrow U$ je lineární operátor s vlastností

$$\varphi(\varphi(u)) = \varphi(u)$$

pro všechna $u \in U$. Dokažte, že potom

$$U = \ker \varphi \oplus \operatorname{im} \varphi.$$

(4 body)

2. Napište, jak vypadají všechna lineární zobrazení z $\mathbb{R}^n$ do $\mathbb{R}^1$ a své tvrzení dokažte. (2 body)

3. Nechť U, V jsou podprostory vektorového prostoru W konečné dimenze se skalárním součinem. Nechť $U^\perp$ značí ortogonální doplněk.

(a) Dokažte, že $U \subseteq V$ implikuje $V^\perp \subseteq U^\perp$.

(b) Dokažte, že $U \subseteq (U^\perp)^\perp$.

(c) Vyjádřete $\dim U^\perp$ pomocí $\dim W$ a $\dim U$.

(d) Pomocí (b) a (c) dokažte, že $U = (U^\perp)^\perp$.

(e) Dokažte, že $U^\perp + V^\perp \subseteq (U \cap V)^\perp$.

(f*) Pomocí (c) a (d) dokažte, že $(U \cap V)^\perp \subseteq U^\perp + V^\perp$. (6 bodů)

4. Napište definici derivace funkce $f : (a, b) \rightarrow \mathbb{R}$ v bodě $x_0 \in (a, b)$.

Nechť $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ je spojitá funkce taková, že $f(a) = f(b) < f(c)$ pro nějaké $c \in (a, b)$. Jestliže má f derivaci v každém vnitřním bodě intervalu (a, b) , pak existuje bod $x_0 \in (a, b)$ takový, že $f'(x_0) = 0$. Dokažte. (4 body)

5. Funkce $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ se nazývá funkce s konečnou variací, jestliže existuje $K \in \mathbb{R}$ tak, že pro všechna dělení $D = \{a = x_0 < x_1 < \dots < x_{n-1} < x_n = b\}$ platí

$$s_D = \sum_{i=0}^{n-1} |f(x_{i+1}) - f(x_i)| < K.$$

V tomto případě nazveme variací funkce f na intervalu $[a, b]$ číslo

$$Vf[a, b] = \sup\{s_D; D \text{ je dělení intervalu } [a, b]\}.$$

(a) Dokažte, že nerostoucí funkce je funkce s konečnou variací, a tuto variaci na intervalu $[a, b]$ spočítejte.

(b) Napište příklad funkce na $[0, 1]$, která nemá konečnou variaci.

(c) Dokažte, že pro každou funkci f s konečnou variací je funkce

$$F(x) = Vf[a, x]$$

dobře definovaná a neklesající na intervalu $[a, b]$.

(4 body)